

om kort Tid, maa Møllefylden og den Afgift, der svares af Grynværker, ogsaa ophæves, det vil sige fra det næste Bessatningsaars Begyndelse; thi Grunden til denne Skat er den Næringsberettigelse, man har sikket dem, og i det Dieblit, den bliver rokket, er det urigtigt og uretfærdigt, at Staten dog vedbliver at tage denne Skat; dermed vil jeg dog ingenlunde sige, at Loven bliver retfærdig, hvis man ophævede Møllefylden; thi mange Borgere have nu engang Tillid til den Tilstand, Loven har begrundet, have sat Capitaler i Møllerne; det kan man ikke vilkaarligt tillintetgjøre, fordi man vil ophæve en Byrde, man vel gjerne vil være fri for, men som dog Intet betyder mod den Forringelse i Eiendommenes Værdi, som vil følge af Lovforslaget. Jeg maa altsaa aldeles stemme mod den forelagte § 14, hvorhos jeg maa bemærke, at jeg for mit Vedkommende aldeles deler den høitærede Indenrigsministers Mening, at det er uconseqvent, at lade Møllernes Rettigheder, hvis man troer, de stride mod Grundloven, vedblive i 15 Aar, hvorved man jo netop berøves de Fordele, man troer at skulle opnaae ved Mølleneringens Frigivelse for en meget lang Tid, medens man dog ligesuldt rykker Møllernes Eiendomsret, saa at jeg finder ikke, at der skeer nogen Forbedring ved det stillede Forslag. Jeg kan heller ikke være enig med hvad der er foreslaaet af en æret Taler, som sidder i min Nærhed, (Nyholm), at man skulde tilføie, at om 15 Aar skulde hele Forholdet omordnes. Jeg troer, at det er i sig selv mindre naturligt, at der tages Bestemmelser om, at der skal udkomme en Lov om 15 Aar, og jeg troer Eiendoms-sikkerheden alligevel derved vil lide paa en betænkkelig Maade. Det er sagt, at Møllernes Værdi er allerede meget forringet i den senere Tid, især er det Tilfældet i Kjøbstæderne. Det vil jeg gjerne tilstaae, alle Eiendommens Værdi ere udsatte for at forringes ved Conjunctionerne, det maa Enhver finde sig i, ingen Mølleiejer har Ret til at fordrø, at hans Eiendom skal beholde samme Værdi nu, som før. Hvis Befolkningen i et District kan forsyne sig andetstedsfra, er den dertil berettiget. Dersom der er andre Møllere, der paa Grund af større Dygtighed eller bedre Indretning formindste

hans Næring, er det Noget, han maa finde sig i, men Get er det, at Bestidderen af en Eiendom maa finde sig i de Indskrænkninger, som Conjunctionerne bevirke, et Andet er det, at Staten ved vilkaarlige Foranstaltninger berøver hans Eiendomme den Værdi, de ellers vilde have. Den ringere Værdi af Møllerne i den senere Tid troer jeg mere har vilst sig i Kjøbstæderne end paa Landet. Hvad Kjøbstæderne angaaer, existerer der ikke nogen saadan Begrændsning som paa Landet, og Møllernes Tal er i Kjøbstæderne, og navnlig i Kjøbenhavn, forøget, hvorved disse Eiendomme have tabt Meget i deres Værdi. Have Møllerne ogsaa tabt i den senere Tid paa Landet, troer jeg virkelig, at det er skeet ved Frykten for, at der skulde komme en saadan Lov som den nu forelagte. Et Medlem af Udvalget har ogsaa troet, at man gjorde klogest i at antage Lovforslaget med de Ændringer, Udvalget har foreslaaet, idet han har begrundet sin Mening derved, at Eiendommenes Værdi allerede er saaledes rystet ved Lovforslaget, at det snarere maatte være til Gavn for dem, at det fremmedes inden en vis bestemt Tid, end at de vare udsatte for en ny lignende Lov, om den nærværende blev forkastet. Jeg skulde imidlertid troe, at denne Forudsætning vilde bortfalde, hvis Lovforslaget forkastes. Jeg troer ikke, at Indenrigsministeriet er saa opsat paa, at der skulde udkomme en saadan Lov, at det vilde forsøge paa at fremme den paany, dersom den paa en bestemt Maade blev forkastet af Rigsdagen.

Thalbiger: Ja, hvis det af den ærede 2den Landstingsmand for 8de Kreds (Nyholm) gjorte Ændringsforslag bliver vedtaget, da er jeg fuldkommen enig med den sidste ærede Taler i, at saa vilde Loven ikke kunne virke til det almene Gavn, og, hvis det Ændringsforslag bliver vedtaget, som gaaer ud paa, at § 14 skulde bortfalde, saa er det bedre, at hele Loven bortfalder. Thi jeg mener, at, naar § 14 bliver staaende, saa er det netop først, at de Rettigheder, som tilstaaes Møllerne i den foreliggende Paragraph, faae nogen Betydning; men, hvis den ikke bliver staaende, saa vil Loven, efter min Formening, ikke blive benyttet til Møllernes og endnu mindre til det al-